

## ДОСЛІДЖЕННЯ ХИЖИХ ССАВЦІВ В УКРАЇНІ (передмова редактора)

За весь час розвитку теріології в Україні проведено кілька спеціальних досліджень хижих. Серед них — монографії Олександра Корнєєва "Вовк та його знищення" (1950) і "Борсук: екологія та використання в лісовому господарстві" (1967), Василя АБЕЛЕНЦЕВА "Куницеви" із серії "Фауна України" (1968), дисертації Надії ПОЛУШИНОЇ "Екологія, поширення і господарське значення кунових західних областей України" (1955), І. Гурського "Вовк півдня європейської частини СРСР" (1969), праці Івана Турянина (1968, 1988) про котячих і А. Слободяна (1975, 1988) про ведмедів. Варто згадати також зведення Миколи ШАРЛЕМАНА (1920), Олександра МИГУЛІНА (1929, 1938), Олександра Корнєєва (1952, 1965), Костянтина ТАТАРИНОВА (1956), Івана СОКУРА (1960, 1961) тощо.

Нажаль, ці дослідження не мали свого продовження, і нове покоління теріологів фактично починає свою практичну діяльність з "нуля". Помітний розрив у глибині знань між згаданими "зубрами" української теріології та новою генерацією дослідників позначився на кількості і якості сучасних досліджень. За два останні десятиліття на вчених радах Інституту зоології НАН України мені не пощастило почути жодного захисту дисертацій на цю тему; майже відсутні публікації про хижих ссавців у "Віснику зоології" — колись чи не найголовнішому зоологічному виданні України.

Останнім часом діяльність теріологів у царині моніторингу, екології та охорони хижих помітно позвжалась. За останні кілька років сформувалась нова генерація теріологів, які значну увагу приділяють саме хижим. Варто згадати публікації і доповіді Миколи РОЖЕНКА та Анатолія ВОЛОХА (єнотовий собака, шакал), Ярослава ДОВГАНІЧА (ведмеді) та Олександра КИСЕЛЮКА (вовки), Ігоря ДИКОГО та Надії РУЖЛЕНКО (борсук), Євгена БОРОВИКА (вовк і корсак), Євгена РОМАНА (кунові). Низку цікавих праць про ведмеда, вовка і рись опублікував останнім часом Сергій ЖИЛА.

Активізація цієї діяльності вилілась у формування руху, що за пропозицією студентів-біологів отримав назву "ініціативна група *HELP*" (про задачу групи див. *NTI*), яка тепер і організувала Теріологічну школу 2000, присвячену хижим ссавцям. Сподіваюсь, що ця активність продовжиться, і "хижу" тему вдасться розкрити в Україні до рівня, не меншого за досягнутий у галузі вивчення гризунів і кажанів. Бажаю учасникам семінару та читачам цього випуску "*NT*" успіхів у дослідженнях хижих.

*Ігор Загороднюк*